

Vervolg alternatieve bekostiging palliatieve zorg: inzet acuut hospice bed

Datum geplaatst: 6 oktober 2026

Deadline: **17 november 2026, 14.00 uur**

Plaats: Den Haag

Inhoud

1.	Samenvatting.....	1
2.	Doel subsidieoproep.....	1
3.	Voorwaarden en verplichtingen.....	3
3.1.	Voorwaarden.....	3
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....	3
3.1.2.	Staatssteun voorkomen.....	4
3.1.3.	Samenwerking en bijdrage van derden.....	5
3.1.4.	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	6
3.1.5.	Praktische voorwaarden.....	6
3.2.	Verplichtingen.....	7
4.	Beoordeling en prioriteitstelling.....	7
4.1.	Beoordelingsprocedure.....	7
4.2.	Specifieke relevantiecriteria.....	7
4.3.	Algemene relevantiecriteria.....	8
4.4.	Kwaliteitscriteria.....	9
4.5.	Prioriteitstelling.....	9
5.	Indienen.....	10
5.1.	Indiening via Mijn ZonMw.....	10
5.2.	Tips.....	10
5.3.	Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag.....	10
5.4.	Inhoudelijke vragen.....	10
5.5.	Technische vragen.....	10
5.6.	Downloads en links.....	10
6.	Bijlagen.....	11
	Bijlage A. Staatssteun – AGVV.....	12
	Bijlage B. Staatssteun – de-minimisverordening.....	15

1. Samenvatting

Wie kan aanvragen?

In Nederland gevestigde rechtspersonen kunnen een subsidie aanvragen. Een subsidieaanvraag wordt ingediend door een samenwerkingsverband onder leiding van de eigenaar van het eerdere experiment en ook ontwikkelaar van het 'acuut hospice bed'. Samenwerking met ziekenhuizen, hospices en zorgverzekeraars die het zorgpad en de bijbehorende bekostigingsafspraken willen implementeren is verplicht. Ook betrokkenheid van patiënten- of naastenvertegenwoordiging wordt verwacht.

Waarvoor kunt u een subsidieaanvraag indienen?

Deze subsidieoproep heeft tot doel de verdere implementatie te stimuleren van het zorgpad voor acute overplaatsing van patiënten in de palliatief-terminale fase van de spoedeisende hulp (SEH) naar een hospice, ondersteund door een alternatieve vorm van bekostiging. De subsidie biedt ruimte voor zowel (de begeleiding van) de implementatie als voor een gedegen evaluatie van de resultaten.

Met de subsidie richt u zich op het implementeren van het zorgpad en de bijbehorende bekostigingsvorm binnen een aantal hospices en ziekenhuizen in de regio, in nauwe samenwerking met zorgverzekeraars. Daarbij is aandacht voor het ondersteunen van organisaties bij de benodigde veranderingen in werkwijzen, samenwerking en bekostiging.

Daarnaast wordt een gedegen evaluatie uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mate waarin het zorgpad en de bekostigingsvorm succesvol worden geïmplementeerd en welke meerwaarde zij opleveren.

Wat kunt u aanvragen?

Per project kan maximaal € 300.000,- subsidie worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 36 maanden. De subsidie kan worden ingezet voor personele en materiële kosten voor implementatie, evaluatie, kennisdeling, communicatie en voorbereiding van opschaling. Aanvragers reserveren een deel van het budget voor communicatie en implementatie.

Wanneer

Deadline indienen kwalificatie onderzoeksorganisatie (indien van toepassing)	20 oktober 2026, 14.00 uur
Deadline indienen subsidieaanvraag	17 november 2026, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	9 december 2026
Deadline indienen wederhoor	11 januari 2027, 12.00 uur
Besluit	Begin maart 2027
Uiterlijke startdatum	Mei 2027

Een interview is onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

2. Doel subsidieoproep

Aanleiding

Iedereen in Nederland heeft recht op kwalitatief goede zorg. Zeker in de laatste levensfase van mensen is het belangrijk dat de zorg aansluit op de eigen wensen en behoeften, zodat de zorg waarde toevoegt. Palliatieve zorg zoals gedefinieerd in het Kwaliteitskader (2017) sluit aan op de essenties van passende zorg: waardegedreven, de patiënt centraal, de focus op kwaliteit van leven in plaats van ziekte en de juiste zorg op de juiste plek. Doordat palliatieve zorg sector en domein overstijgend is, is de bekostiging van palliatieve zorg complex. De huidige bekostigingssystematiek is monodisciplinair ingericht, waardoor voor elke zorgsector eigen regels (prestaties en tarieven) gelden. Zorgaanbieders ervaren dat de huidige bekostiging samenwerking niet altijd stimuleert. In een aantal sectoren, zoals de medisch-specialistische zorg, wordt vooral de geleverde productie beloond. Palliatieve zorg vraagt om een andere benadering. Daarbij staat het realiseren van de best mogelijke kwaliteit van leven in de

laatste levensfase. Dit vraagt om tijd voor het goede gesprek en om bewuste keuzes, waarbij niet alles wat medisch mogelijk is ook daadwerkelijk wordt ingezet.

Om de bekostiging beter te laten aansluiten bij de doelen van de palliatieve zorg, boden de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL) en ZonMw eerder financiële ruimte voor experimenten waarin palliatieve zorg anders georganiseerd wordt met alternatieve bekostiging. Hieruit vloeiden 3 experimenten voort.

Deze subsidieoproep geeft een vervolg aan deze experimenten die het gelukt is om de palliatieve zorg anders te organiseren met een vorm van alternatieve bekostiging. Het experiment dat zich richt op een naadloze overgang van acute ziekenhuisopname naar een acuut hospice bed komt hiervoor in aanmerking. Uit [het eerdere experiment](#) is een zorgpad ontwikkeld dat het mogelijk maakt om patiënten in de palliatief-terminale fase die zich in een acute situatie melden bij de spoedeisende hulp of afdeling niet meer op te nemen in een ziekenhuis, maar direct naar een hospice over te plaatsen. Met het zorgpad verloopt de overgang van ziekenhuis naar een hospice binnen 24 uur zo soepel mogelijk. Patiënten ontvangen hiermee sneller passende palliatieve zorg. Onnodige of belastende ziekenhuisopnames worden hiermee voorkomen. Om dit mogelijk te maken spreken zorgverlener en zorgverzekeraar een alternatieve vorm van bekostiging af gerelateerd aan uitkomsten.

Landelijke opschaling is op dit moment prematuur, omdat het zorgpad en de bekostigingsafspraken nog geen routinepraktijk vormen en de noodzakelijke bewijslast ontbreekt. Een nadere implementatie- en evaluatiefase is noodzakelijk als een stap tussen ontwikkeling en opschaling. Pas wanneer voldoende inzicht is verkregen in effectiviteit, haalbaarheid en bekostiging van het zorgpad, kan verantwoorde landelijke opschaling plaatsvinden.

Doel subsidieoproep

Deze subsidieoproep heeft tot doel de verdere implementatie te stimuleren van het zorgpad voor acute overplaatsing van patiënten in de palliatief-terminale fase van de spoedeisende hulp of afdeling naar een hospice, ondersteund door een alternatieve vorm van bekostiging. De subsidie biedt ruimte voor zowel (de begeleiding van) de implementatie als voor een gedegen evaluatie van de resultaten.

Met de subsidie richt u zich op het implementeren van het zorgpad en de bijbehorende bekostigingsvorm binnen een aantal hospices en ziekenhuizen in de regio, in nauwe samenwerking met zorgverzekeraars. Daarbij is aandacht voor het ondersteunen van organisaties bij de benodigde veranderingen in werkwijzen, samenwerking en bekostiging.

Daarnaast wordt een gedegen evaluatie uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mate waarin het zorgpad en de bekostigingsvorm succesvol worden geïmplementeerd en welke meerwaarde zij opleveren. De evaluatie richt zich onder meer op de kwaliteit van zorg, ervaringen van patiënten en zorgverleners, samenwerking tussen betrokken partijen en de kosten van de zorg.

De opgedane kennis uit de evaluatie is nodig om te bepalen of het zorgpad en de bijbehorende bekostigingsafspraken geschikt zijn voor duurzame borging, en mogelijk landelijke opschaling. De evaluatie vormt daarmee een belangrijke stap tussen de ontwikkeling van de aanpak en een bredere toepassing in de praktijk. Het project resulteert in een bruikbaar en overdraagbaar (en openbaar toegankelijk) kennisproduct dat inzicht biedt in de implementatie van het zorgpad en de bijbehorende alternatieve bekostigingsvorm. Het kennisproduct bevat geleerde lessen, succesfactoren, randvoorwaarden en praktische handvatten voor duurzame toepassing en opschaling in andere regio's. Daarnaast omvat het een praktische businesscase, op basis van de resultaten uit deze en de vorige subsidieronde. Hierin worden de verwachte opbrengsten, benodigde investeringen, organisatorische randvoorwaarden en mogelijkheden voor duurzame financiering inzichtelijk gemaakt.

Betrokkenheid van de NZa

Vanwege de eerdere betrokkenheid van de NZa bij de experimenten met betrekking tot alternatieve vormen van bekostiging verwachten we dat de subsidieontvanger de NZa gedurende het project informeert en betreft.

De NZa doet kwalitatief onderzoek naar de manier waarop deze experimenten tot stand zijn gekomen. Dat onderzoek loopt de komende jaren door. Daarnaast kan de NZa aanvullend onderzoek uitvoeren naar de effecten van de bekostigingsvorm op systeemniveau.

We vragen u ook in deze fase om medewerking aan het onderzoek van de NZa, en mogelijk vraagt de NZa aanvullende kwalitatieve informatie uit. Het doel blijft zo goed mogelijk leren van dit traject en van wat alternatieve bekostiging doet met de palliatieve zorg. Subsidieontvangers wordt gevraagd hieraan medewerking te verlenen. Concreet kan dat betekenen dat u geaggregeerde gegevens aanlevert, of meedenkt over de afbakening van de onderzoekspopulatie in de data.

Daar staat tegenover dat de NZa kan ondersteunen bij de data-analyse van kostengegevens voor de gevraagde evaluatie. De NZa denkt graag mee en kan adviseren over de bekostiging. De NZa kan ook bijdragen aan verdere opschaling, bijvoorbeeld door het proces van afstemming en betrokkenheid van alle zorgverzekeraars te ondersteunen.

Als uw subsidieaanvraag wordt gehonoreerd, committeert u zich aan bovenstaande. Na honorering maakt u hierover gezamenlijk met de NZa concrete afspraken. U houdt ZonMw als subsidiegever hiervan op de hoogte.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van ZonMw-subsidie zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op ZonMw-subsidies. Daarnaast zijn de [ZonMw-Algemene subsidiebepalingen](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Uitsluitend in Nederland gevestigde rechtspersonen kunnen een subsidieaanvraag indienen. De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
2. Uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren/(publiek gefinancierde) onderwijsinstellingen die onderwijsactiviteiten uitvoeren voor dit project. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak, belangenbehartigende- danwel onderwijsactiviteiten u in dit verband uitvoert.
3. Alle organisaties die niet onder punt 1 of 2 vallen, bijvoorbeeld Nederlandse zorginstellingen.

Let op: Om in aanmerking te komen voor subsidie als 'onderzoeksorganisatie' onder het Europese [O&O&I-kader](#)², moet de juridische status van de organisatie vooraf worden vastgesteld om te voorkomen dat er onrechtmatige staatssteun wordt verleend. Dit verloopt via twee routes:

Route 1: Directe instroom (universiteiten en UMC's)

Deze organisaties doorlopen geen kwalificatietoets en kunnen direct een subsidieaanvraag indienen:

- Universiteiten worden ambtshalve als onderzoeksorganisatie aangemerkt in lijn met het O&O&I kader.
- UMC's vinken in het aanvraagformulier aan, met expliciet mandaat van een KVK-tekenbevoegde, de specifieke activiteiten te verrichten als onderzoeksorganisatie in de zin van het O&O&I-kader. UMC's bevestigen hun status als onderzoeksorganisatie [met een verklaring](#) bij het reguliere aanvraagformulier. Deze verklaring moet zijn afgegeven door of namens een persoon die volgens het handelsregister (KvK) tekenbevoegd is.

Route 2: Kwalificatietoets (Overige organisaties)

Overige organisaties dienen in de eerste twee weken van de openstelling van de subsidieoproep de volgende stukken in:

- Deadline: Uiterlijk **20 oktober 2026 voor 14:00:00 CEST** via kwalficatieOO@zonmw.nl en palliatievezorg@zonmw.nl in cc onder vermelding van de titel van deze subsidieoproep.
- Verplichte documenten:
 1. Ingevulde '[Vragenlijst Kwalificatie Onderzoeksorganisatie](#)';

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

² Paragraaf 2.1. van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2022/C 414/01) (hierna: Kaderregeling).

2. Uittreksel Handelsregister (KVK) - digitaal gewaarmerkt (maximaal 3 maanden oud);
3. Oprichtingsakte en/of actuele statuten;
4. Laatste en volledige, niet gepubliceerde jaarrekening met controleverklaring (indien wettelijk verplicht).

Het is toegestaan om andere relevante documentatie voor de kwalificatietoets toe te voegen. Tevens kan ZonMw om aanvullende informatie vragen als bovenstaande documenten niet voldoende uitsluitel bieden om de juridische status vast te stellen.

U ontvangt binnen twee weken na ontvangst van de stukken de uitkomst van de kwalificatietoets.

NB. Gebruik kwificatieOO@zonmw.nl alleen voor het insturen van de gevraagde documenten en vragen over de kwalificatietoets. Met overige vragen kunt u terecht bij palliatievezorg@zonmw.nl.

Versnelde procedure

Is uw organisatie in de afgelopen 12 maanden al door ZonMw aangemerkt als onderzoeksorganisatie (in de zin van het O&O&I kader) en zijn uw statuten en activiteiten sindsdien ongewijzigd? U kunt dan in het aanvraagformulier aanvinken dat uw organisatie al eerder is getoetst, de statuten en activiteiten ongewijzigd zijn. De datum van de beschikking met de kwalificatietoets is hiervoor leidend. [De organisatie verklaart in het reguliere aanvraagformulier](#) dat haar statuten en activiteiten sinds de eerdere beoordeling niet zijn gewijzigd.

Gevolgen bij het niet kunnen vaststellen van de status

Als de documenten niet tijdig zijn aangeleverd, of als ZonMw de status van onderzoeksorganisatie niet positief kan vaststellen, kan de organisatie **niet** als onderzoeksorganisatie aanvragen. *Aanvragen is dan uitsluitend nog mogelijk als onderneming, onder de daarbij behorende staatssteunkaders en lagere financieringspercentages.*

Zie voor meer informatie over de procedure kwalificatie onderzoeksorganisatie de [ZonMw-website](#).

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun³. Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstelling staatssteun](#).

Afhankelijk van de aard van de activiteiten en het type organisatie kan sprake zijn van staatssteun in de zin van het Europese staatssteunrecht. Alleen in het geval dat de onderzoeksactiviteiten *uitsluitend door onderzoeksorganisaties* worden verricht, hebben de onderzoeksactiviteiten geen economisch karakter (zie nr. 19 onder a van de Kaderregeling O&O&I). Voor onderzoeksorganisaties geldt in deze subsidieoproep geen staatssteun. Zie voor meer informatie over onderzoeksorganisaties paragraaf 3.1.1 van deze subsidieoproep.

Binnen deze subsidieoproep kunnen activiteiten worden gesubsidieerd die zijn gericht op:

- De implementatie en verdere toepassing van het zorgpad voor acute overplaatsing van patiënten in de palliatief-terminale fase ondersteund door een alternatieve vorm van bekostiging.
- De evaluatie van het zorgpad en de bijbehorende bekostigingsafspraken, waaronder de beoordeling van effecten op kwaliteit van zorg, ervaringen van betrokkenen, samenwerking en kosten.

Algemene Groepsvrijstellingsverordening

Wanneer subsidie wordt verstrekt voor economische activiteiten, gebeurt dit met toepassing van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

De activiteiten in het kader van evaluatie van het zorgpad en de alternatieve bekostigingsafpraak vallen in het kader van het Europese staatssteunrecht onder de categorie doelmatigheids-/evaluatieonderzoek. Voor deze activiteiten is artikel 25 AGVV (onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten) van toepassing. Wanneer ondernemingen zich bezighouden met het

³ Artikel 107 VWEU.

verrichten van onderzoek, is er in beginsel sprake van activiteiten van economische aard. Het doen van onderzoek wordt aangemerkt als een economische activiteit omdat er op het gebied van onderzoek meerdere partijen actief (kunnen) zijn. Wanneer er in het kader van onderzoek subsidie wordt verleend/kan worden verleend aan ondernemingen, leidt dit tot staatssteun. Subsidiering van deze activiteiten is toegestaan indien wordt voldaan aan artikel 25 AGVV.

De activiteiten gericht op implementatie en verdere toepassing van het zorgpad en de alternatieve bekostigingsafspraken vallen in het kader van het Europese staatssteunrecht onder de categorie procesinnovatie. Voor deze activiteiten is artikel 29 AGVV (procesinnovatie) van toepassing. Activiteiten in het kader van procesinnovatie zijn ook economisch van aard. Subsidiering van deze activiteiten is toegestaan als wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 29 AGVV.

De voorwaarden, subsidiabele kosten en maximale steunpercentages zijn opgenomen in [bijlage A. Staatssteun – AGVV](#)

Let op: In deze subsidieoproep kunnen zowel implementatieactiviteiten als evaluatie- en onderzoeksactiviteiten worden gefinancierd. Voor deze activiteiten gelden verschillende staatssteunregels. Daarom vragen wij u begroting duidelijk aan te geven welke activiteiten door welke organisatie worden uitgevoerd en welke kosten bij iedere activiteit horen. Dit maakt het mogelijk om per activiteit het juiste staatssteunkader toe te passen en de subsidie correct vast te stellen

De-minimisverordening

Als alternatief voor de AGVV kan de subsidie ook worden verstrekt met toepassing van de de-minimisverordening. Ondernemingen die hiervan gebruik willen maken, dienen elk een eigen de-minimisverklaring aan te leveren. In die de-minimisverklaring geven de betreffende ondernemingen aan welke de-minimissteun zij in de afgelopen drie jaren hebben ontvangen. Het gaat daarbij om de twee voorgaande belastingjaren en het lopende/huidige belastingjaar. Daarbij geldt dat het maximale plafond van €300.000,- niet mag worden overschreden. In [Bijlage B. Staatssteun – de-minimisverordening](#) vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [ZonMw-Algemene subsidiebepalingen](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking is een vereiste. De regie van het samenwerkingsverband valt onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het eerdere experiment en ook ontwikkelaar van het 'acuut hospice bed'.

Voor de evaluatie zoekt u samenwerking met ziekenhuizen, hospices en zorgverzekeraars in de regio die het zorgpad en bijbehorende bekostigingsafspraken willen implementeren. Deze deelname zien we dan ook terug in de begroting.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen u samenwerkt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) u een sponsorovereenkomst aangaat en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt of, als dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Als ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde kan maximaal €300.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 36 maanden.

Accountantskosten tot een maximum van € 5.000,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de ZonMw-Algemene subsidiebepalingen per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant worden aangeleverd. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 300.000,-. De subsidie is bedoeld om de extra activiteiten te bekostigen die nodig zijn voor implementatie, evaluatie en kennisontwikkeling. De subsidie is niet bedoeld als financiering van reguliere patiëntenzorg.

Opvolgende financiering

ZonMw kan besluiten om voor toegekende projecten van deze subsidieoproep een aanvullende subsidieoproep open te stellen, waarmee bijvoorbeeld een impuls kan worden gegeven aan de praktijktoepassing van de resultaten.

3.1.5. Praktische voorwaarden

Voor uw subsidieaanvraag gelden de volgende praktische voorwaarden:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- U bent verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Gebruik [hiervoor dit verplichte format](#). U dient in uw begroting een duidelijke uitsplitsing te maken van de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Op basis daarvan wordt beoordeeld welk staatssteunkader van toepassing is.
- Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de subsidieaanvraag.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Projectvoorstel: gebruik hiervoor [dit verplichte format](#).
 - Van alle samenwerkingspartners en indien van toepassing sponsors: [een Letter of Commitment](#).
 - Staatssteun – kwalificatie onderzoeksorganisatie (indien van toepassing): verklaring(en) voor het vaststellen van de status 'onderzoeksorganisatie'.

- Staatssteun – AGVV (indien van toepassing): ingevulde en ondertekende [AGVV-verklaring ZonMw](#) per onderneming.
- Staatssteun – de-minimis (indien van toepassing): ingevulde en ondertekende [Verklaring de-minimissteun](#) per onderneming.
- [Overzicht van betrokken partijen](#) met daarin de organisaties die participeren in uw project.
- U kunt optioneel maximaal 2 A4 met figuren en tabellen toevoegen.
- Overige bijlagen worden niet meegenomen bij de beoordeling van uw subsidieaanvraag.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [ZonMw-Algemene subsidiebepalingen](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

Open Access

Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals monographs, boeken, conference proceedings en grey literature), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties). Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

Voorwaarden voor valorisatie

ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [10 principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf, indien van toepassing, hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de 10 principes gaan naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de kwaliteit van de subsidieaanvraag door referenten, de mogelijkheid voor schriftelijk wederhoor, de mogelijkheid voor nadere mondelinge toelichting in de vorm van een interview en een eindbeoordeling door de programmacommissie. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van de subsidieaanvraag.

Mogelijk wordt er een onafhankelijk extern advies gevraagd op het gebied van (alternatieve) bekostiging. Hierover wordt de aanvrager bij de uitnodiging van het schriftelijk wederhoor geïnformeerd.

Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn voor de subsidieaanvraag. Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2. Specifieke relevantiecriteria

Wij gebruiken voor de beoordeling van uw subsidieaanvraag de volgende relevantiecriteria. De relevantiecriteria zijn bedoeld om te beoordelen of de subsidieaanvraag past bij de doelstelling en randvoorwaarden van de subsidie.

Relevantie voor doelstelling subsidieoproep

De subsidieaanvraag sluit aantoonbaar aan bij het doel van deze subsidieoproep. Denk hierbij aan de volgende aspecten:

- De subsidieaanvraag is een vervolg op het [eerdere experiment 'acuut hospice bed'](#).
- De subsidieaanvraag moet aantoonbaar zowel het zorginhoudelijke effect van het zorgpad als de alternatieve vorm van bekostiging evalueren.
- Het onderzoek levert de kennis op die nodig is voor besluitvorming over verdere implementatie en mogelijke opschaling naar andere regio's.

Samenwerking en betrokkenheid van partijen

De aanvraag laat zien dat relevante stakeholders actief betrokken zijn bij het project.

Hierbij wordt gekeken naar:

- Aantoonbaar draagvlak van ziekenhuizen en hospices in de regio. Denk hierbij ook aan de afdelingen zorgverkoop.
- Aantoonbaar draagvlak van de preferente zorgverzekeraar en betrokkenheid van zorgverzekeraars in de regio.
- Betrokkenheid van patiënten- of naastenvertegenwoordiging.
- Betrokkenheid van partijen die een rol spelen bij implementatie en opschaling.
- Bovenstaande wordt ondersteund door Letters of Commitment.

Versterken van impact

De subsidieaanvraag bevat een overtuigende aanpak voor het verspreiden, toepassen, duurzaam borgen en waar mogelijk opschalen van de projectresultaten, zodat de maatschappelijk impact wordt versterkt. De volgende onderdelen maken deel uit van deze aanpak:

- Kennisoverdracht
In de subsidieaanvraag staat hoe kennis, ervaringen en resultaten worden gedeeld met relevante doelgroepen. De gekozen strategie sluit aan bij de behoeften van gebruikers en belanghebbenden.
- Implementatie
In de subsidieaanvraag staat hoe resultaten worden toegepast in beleid, praktijk of organisatieprocessen. Stakeholders en eindgebruikers zijn betrokken bij de implementatie.
- Borging
Er is een realistisch plan voor structurele inbedding na afloop van de subsidie. Eigenaarschap en organisatorische randvoorwaarden zoals tijd en middelen zijn uitgewerkt.
- Opschaling
In de subsidieaanvraag staat hoe de projectresultaten kunnen worden verbreed naar andere organisaties en regio's. Aandacht wordt besteed aan eventuele verschillen tussen regio's, typen ziekenhuizen, hospices en zorgverzekeraars. De overdraagbaarheid en randvoorwaarden voor opschaling zijn onderbouwd.

4.3. Algemene relevantiecriteria

Naast de specifieke criteria zijn ook de volgende algemene ZonMw-relevantiecriteria van toepassing op uw subsidieaanvraag.

Diversiteit

Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.

Participatie van patiënten en/of eindgebruikers

Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project. Zie voor meer informatie de [ZonMw-webpagina Participatie en Citizen Science](#).

Toegang tot data

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw subsidieaanvraag rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR-datamanagement](#). Als u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

Toepassing in termen van impact

Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert, moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact en implementatie versterken](#).

4.4. Kwaliteitscriteria

Bij deze subsidieoproep gebruikt de programmacommissie de volgende kwaliteitscriteria.

Doelstelling en onderzoeksvragen

De subsidieaanvraag bevat een heldere, concrete en goed afgebakende doelstelling. De onderzoeksvragen zijn logisch afgeleid van de doelstelling. De onderzoeksvragen omvatten zowel de zorginhoudelijke als bekostigingsaspecten.

Plan van aanpak

De gekozen onderzoeksopzet is passend voor de beantwoording van de onderzoeksvragen. Het plan van aanpak beschrijft:

- Een onderbouwde evaluatiemethodiek.
- Passende kwantitatieve en/of kwalitatieve methoden.
- Relevante uitkomstmaten op onder andere kwaliteit van zorg, kosten en specifiek voor de patiënt en naaste relevante uitkomstmaten.
- Evaluatie methodiek van alternatieve bekostiging inclusief de onderbouwing en haalbaarheid van de gekozen KPI's.
- De dataverzameling.
- Een analyse van succesfactoren, belemmeringen en contextfactoren die van belang zijn voor borging en opschaling.
- Activiteiten om te komen tot een gedragen plan voor opschaling.

Haalbaarheid

Uit de subsidieaanvraag blijkt dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Hierbij wordt gekeken naar:

- Een realistische planning die past in de vastgestelde looptijd van de subsidieoproep en het beschikbare budget.
- Duidelijke rollen en verantwoordelijkheden.
- Toegang tot benodigde data en toegang tot deelnemende partijen.
- Risicoanalyse met passende beheersmaatregelen.

Samenstelling projectgroep

De projectleiding valt onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar van [het eerdere experiment](#) en ook ontwikkelaar van het 'acuut hospice bed'. Uit de samenstelling van de projectgroep blijkt dat voldoende expertises vertegenwoordigd zijn om bij te dragen aan de kwaliteit van het project. Wij verwachten dat ten minste de volgende expertisegebieden vertegenwoordigd zijn in de projectgroep:

- Gezondheidseconomie en bekostiging. NB. Voor de gezondheidseconomische evaluatie gaat de voorkeur uit naar een expert met een sterke academische inbedding en aantoonbare ervaring met wetenschappelijk onderzoek. Dit sluit aan bij het doel om robuuste en ook algemene kennis voor het veld te ontwikkelen. Betrokkenheid van een academische gezondheidseconoom wordt aangemoedigd om de wetenschappelijke kwaliteit van de evaluatie te versterken.
- Implementatie- en verandervraagstukken.
- Kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden.
- Hospicezorg en ziekenhuiszorg, denk hierbij ook aan de afdeling zorgverkoop.
- Palliatieve zorg

4.5. Prioriteitstelling

De programmacommissie prioriteert de subsidieaanvragen ten aanzien van kwaliteit en relevantie op basis van de subsidieaanvraag, de referentrapporten en het wederhoor. De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

kwaliteit	zeer goed	goed	voldoende	matig	onvoldoende
relevantie					
zeer relevant	1	2	3	afwijzen	afwijzen
relevant	4	5	6	afwijzen	afwijzen
laag relevant	afwijzen	afwijzen	afwijzen	afwijzen	afwijzen

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

De subsidieaanvraag kan uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online-indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is 17 november 2026, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

De volgende tips kunnen u helpen bij het indienen van uw subsidieaanvraag:

- Als u nog niet eerder met het online-indiensysteem Mijn ZonMw heeft gewerkt, moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'. Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).
- Begroting in ZonMw-format: zorg dat alle kolommen van de gespecificeerde begroting op 1 pagina worden weergegeven en niet de laatste kolommen op een volgende pagina vallen. Anders kan de begroting niet beoordeeld worden. Om de begroting goed in PDF te laten passen, kunt u via 'Afdrukken' en dan 'Microsoft Print to PDF' de marges aanpassen naar 'smal', de afdrukstand naar 'liggend', en schaalopties naar 'Alle kolommen passend maken voor 1 pagina'. Ook kunt u bij 'Opslaan als Adobe PDF' aanvinken 'aanpassen aan papierbreedte'.
- Samenvatting van de begroting: bij het indienen van een subsidieaanvraag wordt u gevraagd om een samenvatting van de projectbegroting in Mijn ZonMw in te vullen. Deze samenvatting dient overeen te komen met de ingevulde kostenposten en het totaal aangevraagde bedrag uit de gespecificeerde begroting in ZonMw-format die u als bijlage toevoegt. Let op: als de samenvatting eenmaal definitief is ingediend, zijn wijzigingen niet meer mogelijk. Zorg dat de samenvatting van de begroting definitief is ingediend als u de subsidieaanvraag indient.
- Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw subsidieaanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.
- Let op: zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Zorg dat u deze eraf haalt voordat u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de PDF in een browser openen, als uw bestand beveiligd is komt dit in een balkje bovenin te staan.

5.3 Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de subsidieaanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van clusterondersteuning Palliantie II: palliatievezorg@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk 1 week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Viviënne Lahaut of Nanne van Velzen via de clusterondersteuning van het programma Palliantie: 070 349 54 63 of palliatievezorg@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online-indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [ZonMw-Algemene subsidiebepalingen](#)

- [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en verplichtingen](#)
- [Beoordeling subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun](#)
- [Instructies over FAIR-datamanagement voor subsidieaanvragers](#)
- [Open Access](#)
- [Ondersteuning bij implementatie](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Palliantie II](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage A. Staatssteun – AGVV](#)
- [Bijlage B. Staatssteun – de-minimisverordening](#)

Bijlage A. Staatssteun – AGVV

In deze subsidieronde wordt gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In deze bijlage vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

Evaluatie van het zorgpad en alternatieve bekostigingsafspraken (art. 25)

Activiteiten die zijn gericht op de evaluatie van het zorgpad, de bekostigingsafspraken en de behaalde resultaten worden aangemerkt als doelmatigheids- of evaluatieonderzoek. Hieronder vallen bijvoorbeeld onderzoek naar effecten op kwaliteit van zorg, kosteneffectiviteit, kosten-batenverhoudingen en de werking van nieuwe contractuele bekostigingsafspraken.

Indien deze activiteiten door ondernemingen worden uitgevoerd, worden zij beschouwd als economische activiteiten in de vorm van experimentele ontwikkeling in de zin van het Europese staatssteunrecht. Subsidie wordt in dat geval verstrekt met toepassing van artikel 25 AGVV.

Subsidiabele kosten

De in aanmerkingen komende kosten van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten staan limitatief opgesomd in artikel 25 lid 3 AGVV en betreffen:

- Personeelskosten van onderzoekers, technici en ondersteunend personeel.
- Kosten van apparatuur en uitrusting die voor het project worden gebruikt.
- Kosten van gebouwen en gronden voor zover zij voor het project worden ingezet.
- Kosten van contractonderzoek, kennis, octrooien, consultancy en vergelijkbare diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt.
- Andere rechtstreeks aan het project toe te rekenen operationele kosten.

Maximale steunintensiteit

De steunintensiteit voor experimentele ontwikkeling is vastgelegd in artikel 25 lid 5 & 6 AGVV en betreft 25% van de in aanmerking komende kosten. De steunintensiteit kan worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 60 %.

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor het kleine ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit verhoogd worden met 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open acces opslagplaatsen of gratis of opensource software.

De maximale steunintensiteit ziet u in onderstaande tabel.

Organisatie	basis	KMO-opslag	kennisverspreiding	Maximale steunintensiteit*
Kleine onderneming	25%	20%	15%	60%
Middelgrote onderneming	25%	10%	15%	50%
Grote onderneming	25%	-	15%	40%

* Voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 25 AGVV.

Implementatie van zorgpad en alternatieve bekostigingsafspraken (art. 29)

Activiteiten die zijn gericht op de verdere implementatie van het zorgpad voor acute overplaatsing van patiënten in de palliatief-terminale fase en de alternatieve bekostigingsafspraken worden beschouwd

als procesinnovatie. Dit betreft activiteiten die gericht zijn op het verbeteren en anders organiseren van zorgprocessen en samenwerking tussen betrokken partijen.

Activiteiten in het kader van procesinnovatie zijn economisch van aard. Subsidie voor deze activiteiten wordt verstrekt met toepassing van artikel 29 AGVV.

Subsidiabele kosten

De in aanmerking komende kosten worden limitatief opgesomd in artikel 29 lid 3 AGVV en betreffen:

- Personeelskosten.
- Kosten van apparatuur en uitrusting.
- Kosten van gebouwen en gronden voor zover deze voor het project worden gebruikt.
- Kosten van contractonderzoek, kennis, octrooien en licenties.
- Overige rechtstreeks aan het project toe te rekenen exploitatiekosten.

Maximale steunintensiteit

Op grond van artikel 29 lid 4 AGVV bedraagt de steunintensiteit ten hoogste 15% van de in aanmerking komende kosten voor grote ondernemingen en 50% van de in aanmerking komende kosten voor kmo's.

De maximale steunintensiteit ziet u in onderstaande tabel.

Organisatie	Maximale steunintensiteit
Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)	50%
Grote ondernemingen	15%

Voor grote ondernemingen geldt aanvullend dat subsidie alleen mogelijk is wanneer sprake is van daadwerkelijke samenwerking met één of meer kmo's, waarbij de samenwerkende kmo's gezamenlijk ten minste 30% van de subsidiabele projectkosten dragen (art 29 lid 2 AGVV).

Grootte onderneming

Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming⁴. Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) zijn ingevuld.

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Cofinanciering is verplicht en zit op het percentage van de kosten dat niet voor subsidie in aanmerking komt. U vermeldt in de projectbegroting de volledige kosten van het totale project en geeft aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met de eigen bijdrage (In cash of in kind) worden gefinancierd.

Vereisten AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁵

⁴ Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

⁵ Artikel 1 lid 5 AGVV

- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.⁶
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.⁷
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.⁸
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.⁹

Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag de [AGVV-verklaring ZonMw](#) ingevuld en ondertekend toe. Hiermee verklaart u dat uw organisatie voldoet aan bovenstaande AGVV-vereisten.

⁶ Artikel 6 AGVV

⁷ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

⁸ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

⁹ Artikel 8 AGVV

Bijlage B. Staatssteun – de-minimisverordening

Als alternatief voor de AGVV kan de subsidie ook worden verstrekt met toepassing van de de-minimisverordening. Dat betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In deze bijlage vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000, - aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een [Verklaring de-minimissteun](#) in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de [de-minimisverordening \(nr. 1407/2013\)](#) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;
of
- b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;
of
- c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.